

Aktuální informace

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Praha 10.5.2004

28

Potraty v roce 2003

Jako od roku 1990 každoročně, i letos můžeme konstatovat, že počet potratů v České republice opět poklesl. Tento dlouhodobý trend je velice kladně hodnocen laiky i odborníky a je téměř výhradně způsoben úbytkem prováděných miniinterruptcí. Stabilní se zdají být počty samovolných potratů a jen velmi mírně klesají počty mimoděložních těhotenství.

V roce 2003 bylo v České republice hlášeno 39 644 potratů, což je o 3,3 % méně, než v předešlém roce (40 992). Z toho připadalo 27 122 na umělá přerušování těhotenství, jichž bylo v roce 2002 provedeno 28 850, tedy o 6 % více. V počtu miniinterruptcí nastal největší pokles oproti minulému roku, a to o 7,5 % (21 575 v roce 2003 a 23 322 v roce 2002). Počet samovolných potratů vzrostl z 10 853 v roce 2002 na 11 235. Velice slabě stále klesá počet mimoděložních těhotenství, jichž v roce 2003 bylo 1 233.

Umělá přerušování těhotenství v roce 2003 tvořila 68,5 % všech potratů. Samovolné potraty představovaly 28,3 % a mimoděložní těhotenství 3,1 %. Z umělých přerušování těhotenství bylo 19,2 % provedeno ze zdravotních důvodů. Téměř 80 % všech UPT tvořily miniinterruptce.

Následující rozbor struktury interruptcí podle věku, vzdělání, rodinného stavu a počtu dětí ženy je třeba chápat pouze orientačně, protože se jedná o absolutní počty bez přepočtu na exponovanou skupinu. (Je jasné, že je málo potratů prováděno ženám s bakalářským vzděláním, jelikož žen s bakalářským vzděláním je v naší populaci relativně málo.)

Pokles počtu umělých přerušování těhotenství od počátku devadesátých let je možné pozorovat u žen všech věkových kategorií. Stejně jako mezi matkami narozených dětí bylo až do roku 1998 nejvíce žen ve věku 20 - 24 let a později toto prvenství převzaly ženy ve věku 25 - 29 let, tak ve stejném roce převážily i mezi ženami podstupujícími interruptci ženy staré 25 - 29 let nad skupinou žen ve věku 20 - 24 let. Od roku 2002 je dokonce prováděno více umělých přerušování těhotenství ženám ve věku 30 - 34 let než ženám 20 - 24letým, které se tím přesunuly až na třetí místo (viz graf).

Nejvyšší pokles počtu interruptcí (o 11 %) nastal v roce 2003 ve skupině žen ve věku 20 - 24 let, která představovala 19 % všech UPT. Zhruba o 6,5 % poklesl počet umělých přerušování těhotenství v kategoriích žen ve věku 25 - 29 let (podílí se z 25 % na všech UPT) a 35 - 39 let (16 % všech UPT). Jen k nepatrnému snížení interruptcí došlo mezi ženami ve věku 15 - 19 let (9 % všech UPT), 30 - 34 let (22 % všech UPT) a 40 - 49 let (8 % všech UPT).

Z hlediska vzdělání bylo nejvíce interruptcí provedeno ženám se středním odborným (9 913) a úplným středním odborným vzděláním (6 549). Celkem připadalo na ženy se

základním vzděláním (ukončeným i neukončeným) 23 % umělých přerušení těhotenství, na ženy se středním vzděláním (odborným, úplným odborným a úplným všeobecným) 70 % interrupcí a na ženy vysokoškolsky vzdělané (včetně bakalářského vzdělání) 6 % UPT.

Podle rodinného stavu bylo mezi ženami podstupujícími interrupci nejvíce (48,4 %) žen vdaných. Po nich následovaly s 37,5 % ženy svobodné a s 12,9 % rozvedené. Nepatrný zlomek připadá na vdovy, družky a ženy s nezjištěným rodinným stavem.

Nejčastěji byla interrupce prováděna ženám, které už měly dvě děti. Na ty připadlo 36,1 % umělých přerušení těhotenství. Jen o málo více než ženy s jedním dítětem (24,7 % všech UPT) byly zastoupeny ženy bezdětné (26,0 %). Ženy s třemi a více dětmi tvořily 12,2 % žen, kterým bylo umělé přerušení těhotenství provedeno.

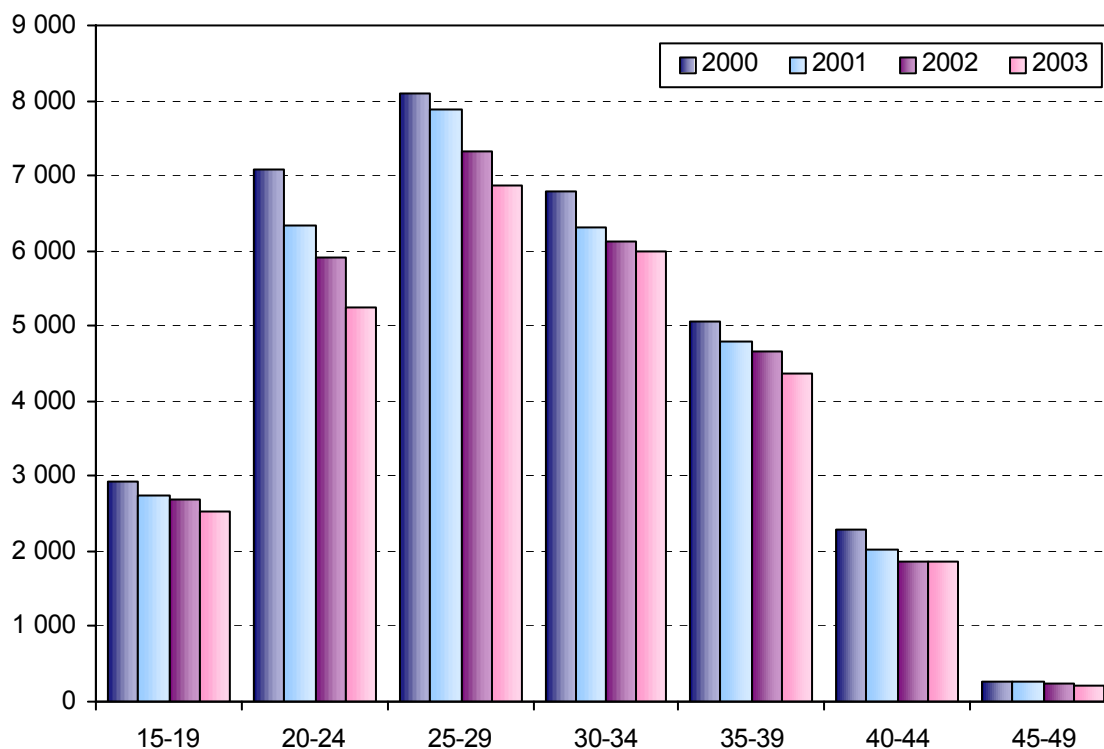
Pokud bychom si chtěli vytvořit představu o jakési „průměrné“ ženě podstupující interrupci, vypadala by asi následovně: Vdaná žena se středním vzděláním ve věku 25 - 29 let a se dvěma dětmi.

Odděleně se zpracovávají také informace o potratech žen s cizí státní příslušností a s jiným než přechodným druhem pobytu na území ČR. V roce 2003 u nás došlo k potratům u celkem 2 660 cizinek, což je o 3,3 % méně, než v předešlém roce. Úhrnný počet potratů v České republice (včetně potratů cizinek) v roce 2003 byl tedy 42 304. Cizinky se na celkovém počtu potratů podílely stejnou měrou jako v roce 2002 a to 6,3 %.

Vypracovala: Mgr. Helena Chodounská

Příloha:

Absolutní počet umělých přerušení těhotenství podle věku ženy

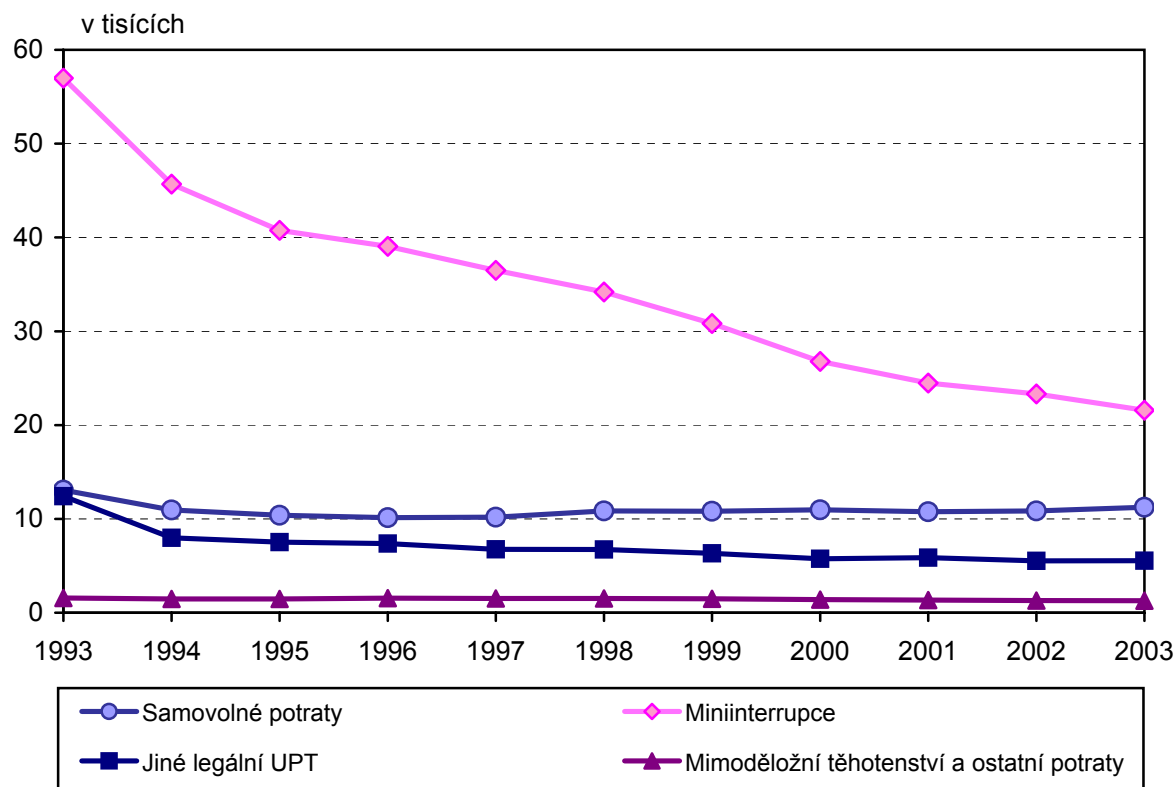

Potrasy v České republice podle druhu a způsobu provedení - vývoj

Rok	Potrasy										
	samo- volné	umělá přerušení těhotenství				ostatní	celkem bez MDT	mimo- děložní těhotenství (MDT)	úhrnem vč. MDT	cizinky	úhrnem vč. MDT a cizinek
		miniinter- rupce	jiné legální	celkem	z toho ze zdrav. důvodů						
1975	20 812	x	x	55 511	10 105	19	76 342	270	76 612	442	77 054
1980	17 561	x	x	68 930	13 274	12	86 503	529	87 032	990	88 022
1985	16 281	x	x	83 042	15 626	34	99 357	835	100 192	1 960	102 152
1987	15 081	78 536	29 181	107 717	11 095	24	122 822	1 782	124 604	2 134	126 738
1988	15 282	85 493	24 538	110 031	10 087	18	125 331	1 799	127 130	2 216	129 346
1989	14 689	85 216	22 187	107 403	9 871	18	122 110	1 940	124 050	2 577	126 627
1990	14 656	86 444	20 687	107 131	9 428	15	121 802	1 893	123 695	2 361	126 056
1991	13 892	83 915	19 209	103 124	8 836	23	117 039	1 749	118 788	1 266	120 054
1992	13 324	77 040	16 395	93 435	10 270	4	106 763	1 681	108 444	880	109 324
1993	13 076	56 982	12 416	69 398	15 738	3	82 477	1 560	84 037	1 409	85 446
1994	10 958	45 694	7 980	53 674	13 046	8	64 640	1 460	66 100	1 334	67 434
1995	10 397	40 755	7 531	48 286	11 679	12	58 695	1 448	60 143	1 447	61 590
1996	10 129	39 125	7 381	46 506	10 884	19	56 654	1 530	58 184	1 778	59 962
1997	10 188	36 497	6 764	43 261	9 578	6	53 455	1 516	54 971	2 002	56 973
1998	10 844	34 193	6 742	40 935	8 742	12	51 791	1 507	53 298	2 356	55 654
1999	10 824	30 834	6 323	37 157	7 634	11	47 992	1 477	49 469	2 634	52 103
2000	10 972	26 785	5 745	32 530	6 338	15	43 517	1 377	44 894	2 476	47 370
2001	10 769	24 483	5 875	30 358	5 877	2	41 129	1 352	42 481	2 576	45 057
2002	10 853	23 322	5 528	28 850	5 429	23	39 726	1 266	40 992	2 751	43 743
2003	11 235	21 575	5 547	27 122	5 214	54	38 411	1 233	39 644	2 660	42 304

Pozn.: x = údaj není možný z logických důvodů

Vývoj potratů v ČR v letech 1993 - 2003

Struktura potratů podle druhu v ČR v roce 2003

